

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Teoretični in klinični koncepti v psihoterapiji 2
Course title: Theoretical and clinical concepts in psychotherapy 2

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Psihosocialna pomoč, magistrski	/	2.	3.
Psychosocial counseling, master	/	2nd	3rd

Vrsta predmeta / Course type

Obvezni / Mandatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
45	15	15			75	5

Nosilec predmeta / Lecturer:

Doc.dr.Janez Mlakar

Jeziki /**Languages:****Predavanja /****Lectures:**

Slovensko / Slovenian, Angleško / English

Vaje / Tutorial:

Slovensko / Slovenian, Angleško / English

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Pogoj za vključitev v delo je vpis v 2. letnik študija. Zaključen predmet Teoretični in klinični koncepti v psihoterapiji 1.

Prerequisites:

Prerequisite for the subject is the enrollment in the 2nd year of master study.
Finished course Theoretical and clinical concepts in psychotherapy 1.

Vsebina:**Content (Syllabus outline):**

Diagnostični sistemi duševnih motenj 2

- psihoterapevtski izvidi: struktura, predpostavke, področja, etični vidiki
- raziskovalne verzije DSM-IV in MKB-10
- uporaba diagnostičnih sistemov pri raziskovalnem delu
- novosti v diagnostiki: Mednarodna klasifikacija funkcioniranja, zmanjšane zmožnosti in zdravja (MKF)
- razvoj diagnostike v prihodnosti: novi sistemi za oceno in orientiranje psihoterapevtov (npr. Stili navezanosti, generična sinergetska načela).

Duševne motnje in duševno zdravje 2

- psihoterapija psihotičnih motenj
- psihoterapija motenj hranjenja
- psihoterapija seksualnih disfunkcij
- psihoterapija psihosomatskih motenj
- povezava sodobnih nevrobioloških spoznanj (npr. psihonevroimunologije) s sociopsihosomatiko
- nova paradigma v smeri integracionističnih modelov
- socialna vključenost, stil obvladovanja stresa in bolezni («nature – nurture – ekološka niša»).

Nevrobiologija psihoterapije 2

- nevroplastičnost: nevroplastične spremembe povezane z bolečino in sociopsihosomatskimi motnjami
- zrcalni nevroni in intersubjektivnost
- split-brain eksperimenti in dominanca hemisfer, pomen teh odkritij za psihoterapijo
- nevrobiološki in nevropsihološki temelji duševnih motenj: anksiozne motnje, depresije, stres, blodnje,
- shizofrenija, osebnostne motnje (disociativne motnje, PTSS, sindrom spominske blokade)
- pogovor z geni: genska ekspresija, nevronske mreže in neuropeptidi
- nevrobiološki vidiki zavesti (vprašanje svobodne volje
- kronobiologija in človekovi ritmi v

Diagnostic systems of mental disorders 2

- Psychotherapeutic outcomes: the structure, assumptions, scope, ethical aspects,
- research versions of the DSM-IV and ICD-10
- Use of the diagnostic systems for research work
- Innovations in diagnostics: International Classification of Functioning, reduced capacity and health (MKF)
- The development of diagnostics in the future: a new system for assessment and orientation of psychotherapists (eg. Attachment style, generic synergetic principles).

Mental disorders and Mental Health 2

- Psychotherapy of psychotic disorders
- Psychotherapy of eating disorders
- Psychotherapy of sexual dysfunctions
- Psychotherapy of psychosomatic disorders
- Connection of modern neurobiological findings (eg. Psihonevroimunologije) with sociopsychosomatics
- A new paradigm in the direction of integrationistic models
- Social inclusion, style of coping with stress and illness ("nature - nurture - ecological niche").

Neurobiology in Psychotherapy 2

- Neuroplasticity: neuroplastic changes associated with pain and sociopsychosomatic disorders
- Mirror neurons and intersubjectivity
- Split-brain experiments and hemispheres dominance, the importance of these findings for psychotherapy
- Neurobiological and neuropsychological bases of mental disorders: anxiety disorders, depression, stress, delusions,
- Schizophrenia, personality disorder (dissociative disorders, PTSS, syndrome of memory blockage)

- psihoterapevtskem procesu (nihajoča narava telesnih in psiholoških funkcij)
- nevrobiologija, psihoterapija in psihofarmakoterapija
  - spremljanje učinkovitosti in uspešnosti psihoterapije s pomočjo nevrobioloških preiskav

- Conversation with genes: gene expression, neural networks and neuropeptides
- Neurobiological aspects of consciousness (the question of free will)
- Chronobiology and human rhythms in the psychotherapeutic process (oscillating nature of the physical and psychological functions)
- Neurobiology, psychotherapy and psychopharmacotherapy
- Monitoring the efficiency and effectiveness of psychotherapy by means of neurobiological investigations

Temeljni literatura in viri / Readings:

Izbor iz/ Selection from:

Selič P (1999). Psihologija bolezni našega časa. Ljubljana: Znanstveno in publicistično središče.

Luban-Plozza B, Poeldinger W, Kroeger F (1993). Psihosomatski bolnik v splošni ambulanti in njegovo zdravljenje. Ljubljana: DZS.

Damasio A (2005). Osječaj zbivanja: tijelo, emocije i postanek svijesti. Zagreb: Algoritam.

LeDoux J (1998). The Emotional Brain. London: Weidenfeld & Nicolson.

Rossi EL (2002). The Psychobiology of Gene Expression: Neuroscience and Neurogenesis in Hypnosis and the Healing Arts. New York: Norton.

Schore AN (1994). Affect Regulation and the Origin of the Self: The Neurobiology of Emotional Development. Hillsdale: Lawrence Erlbaum Associates.

Stern D (2004). Contextualizing the Present Moment (2. poglavje knjige The Present Moment in Psychotherapy and Everyday Life / o intersubjektivnosti). New York: Norton.

The Scientific American Book of The Brain / from the editors of Scientific American (1999). New York: The Lyons Press. (v knjižnici FSD)

Razni avtorji (blok v reviji) (1998). Kognitivna znanost. Časopis za kritiko znanosti, letnik XXVI, št. 188; 187- 267.

Lanske P., Pritz A.(Hg.): Das psychotherapeutische Gutachten, LexisNexis, Wien 2002

Schiepek, G. (ur.) (2004). Neurobiologie der Psychotherapie. Stuttgart: Schattauer.

Schiepek, G. et al. (2005). Sinergetika za prakso: terapija kot spodbujanje samoorganizirajočih procesov. V: J. Bohak, M. Možina (ur.). Četrty študijski dnevi Slovenske krovne zveze za psihoterapijo. Rogla. Zbornik prispevkov. 25-33.

Grawe, K. (2006). Neuropsychotherapy: How the Neurosciences Inform Effective Psychotherapy. A Lawrence Erlbaum Associates. Inc. Series. University of Wisconsin, Madison.

Mednarodna klasifikacija funkcioniranja, zmanjšane zmožnosti in zdravja (MKF) (2006). Ljubljana: IVZ RS.

Cilji in kompetence:

Cilji:

V sklopu Diagnostični sistemi 2 študentje kritično raziskujejo možnosti in meje uporabe diagnostičnega Sistema MKB10 in DSM-IV, s posebnim upoštevanjem pomena za raziskovanje. Študentje naj bi se usposobili, da uporabljajo ta sistem v okviru svoje prakse in pri raziskovalnem delu za seminarje in magistrsko nalogo. Seznanijo se z novostmi v diagnostiki in sistemih za ocenjevanje in orientacijo.

V sklopu Duševne motnje in duševno zdravje 2 študentje nadaljujejo s poglobljanjem vsebin, ki so jih obravnavali v prvem letniku druge stopnje, nadaljujejo seznanjanjem z aktualnimi psihoterapevtskimi pristopi do duševnih motenj in kako psihoterapija na osnovi spoznanj salutologije spodbuja duševno zdravje. Študentje bodo dobili vpogled v psihoterapevtsko ravnanje, ki ustreza sodobnim trendom, tako s pomočjo primerov kot tudi s primerjavo literature.

Cilj sklopa Nevrobiologija 2 je, da študentje dobijo bolj poglobljen vpogled v nevrobiološke vidike duševnih motenj, duševnega zdravja in na nevrobiološke učinke psihoterapije in psihofarmakoterapije. Hkrati poglobljijo razumevanje psihoterapije iz nevrobiološkega vidika in se seznanijo z nekaterimi filozofskimi dilemami povezanimi z novimi odkritji nevrobiologije.

Kompetence:

- sposobnost poglobljene analize, sinteze in predvidevanja rešitev ter posledic
- sposobnost povezovanja znanja in obvladovanja kompleksnosti, s katero se srečujejo pri strokovnem delu
- zmožnost avtonomno uporabljati vire za učenje z demonstracijo spretnosti upravljanja in integriranja informacij
- sposobnost sintetizirati lastno integracijo teorije in klinične prakse

Objectives and competences:

Objectives:

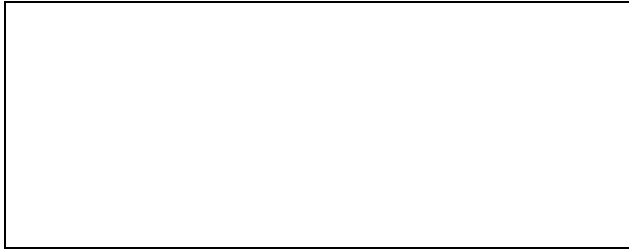
Within the topic Diagnostic Systems 2 students critically explore the possibilities and limits of the use of the diagnostic system ICD-10 and DSM-IV, in particular with regard to the importance for research. Students should be trained to use this system within their tuition and research work for seminars and master's thesis. They get acquainted with innovations in diagnostics and systems for the assessment and orientation.

As part of the topic Psychiatric and Mental Health 2 students continue with deepening the contents which they have dealt with in the first year of the master study, continue with learning about current psychotherapeutic approaches for mental disorders and how the psychotherapy based on salutological knowledge promotes mental health. Students will gain an insight into the psychotherapeutic treatment, which corresponds to modern trends; with the help of examples as well as with relevant literature comparison.

The objective of the topic Neurobiology 2 is that the students will get a deeper insight into the neurobiological aspects of mental disorders, mental health and neurobiological effects of psychotherapy and psychopharmacotherapy. At the same time they will deepen their understanding of the psychotherapy from the neurobiological point of view and get acquainted with some philosophical dilemmas related to new discoveries in neurobiology.

Competences:

- The ability to in-depth analysis, synthesis and prediction of solutions and consequences
- The ability to connect knowledge and manage the complexity of professional work
- The ability to autonomously use resources for learning by demonstrating management skills and integration of

information

- The ability to synthesize ones own integration of theory and clinical practice

Predvideni študijski rezultati:

- demonstrirati razumevanje posameznih področij psihoterapije duševnih motenj
- demonstrirati znanje in razumevanje s področja nevrobiologije
- analizirati vzročno-posledične odnose na teh področjih,
- uporabiti znanja v praksi in reševati probleme;
- konstruktivno sodelovati z drugimi v procesu soustvarjanja možnih (želenih) rešitev,
- predvidevati in obvladovati posledice sprejetih rešitev.
- vključevati se spoštljivo in zaupno v strokovno komunikacijo z drugimi kolegi,
- avtonomno uporabljati vire za učenje konkretnih vsebin,
- uporabljati temeljno raven teoretičnega znanja za razvijanje hipotez in generativnih odzivov na klinične situacije,
- demonstrirati zavedanje, kaj v določenem kontekstu ni mogoče, zavedanje problemov meja, vključujoč zaupnosti v specifičnih situacijah

Intended learning outcomes:

- Demonstrate an understanding of individual areas of psychotherapy of mental disorders
- Demonstrate knowledge and understanding in the field of neurobiology
- To analyze cause-effect relationships in these areas,
- Apply knowledge in practice and solve problems;
- Engage constructively with others in the process of co-creation potential (desired) solutions,
- Anticipate and manage the consequences of the solution.
- Respectfully and confidentially include in professional communication with other colleagues,
- Autonomously use resources for learning specific content,
- Apply the basic level of theoretical knowledge for developing hypotheses and generative responses to the clinical situation,
- Demonstrate awareness of what is not possible in a given context, being aware of the limitation problems, including confidentiality in specific situations

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

<ul style="list-style-type: none"> - Predavanja z aktivno udeležbo študentov (razlaga, diskusija, vprašanja, primeri, reševanje problemov) - Eksperimentalne vaje, ki vključujejo različne oblike izkustvenega skupinskega dela (skupinske diskusije na podlagi predhodnega študija teoretskih virov, skupinski proces, terapevtsko delo v trojkah, supervizije v živo, delo v vrstniških skupinah, igre vlog, demonstracije metod in tehnik) - Seminar (kritične refleksije teoretskih argumentacij, metode kritičnega branja in pisanja, refleksija izkušenj, projektno timsko delo, diskusija); - Individualne in skupinske konsultacije (diskusija, dodatna razlaga, obravnava specifičnih vprašanj) 	<ul style="list-style-type: none"> - Lectures with students' active participation (lecture, discussion, questions, examples, problem solving exercises) - Experimental exercises involving various forms of experiential teamwork (group discussion on the basis of previous study of theoretical resources, group process, therapeutic work in threes, live supervision, work in peer groups, role play, demonstrations of methods and techniques) - Seminar (critical reflection on theoretical argumentation, methods of critical reading and writing, reflection on experience, project teamwork, discussion); - Individual and group consultations (discussion, additional explanation, dealing with specific questions)
--	---

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Pisni izpit	60	Written examination
Poročila iz vaj	40	Reports from tutorials
Ocenjevalna lestvica – skladno s Pravilnikom o preverjanju in ocenjevanju znanja.		Grading is in accordance with the Faculty's evaluation Ordinance.

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. KASTELIC, Andrej, MLAKAR, Janez, PREGELJ, Peter. Preliminary data on validity of the drug addiction treatment efficacy questionnaire. *Psychiatria Danubina*, ISSN 0353-5053, 2013, vol. 25, no. 3, str. 261-265. [COBISS.SI-ID [30882521](#)], [JCR, SNIP, WoS do 3. 9. 2014: št. citatov (TC): 0, čistih citatov (CI): 0, Scopus do 26. 11. 2014: št. citatov (TC): 0, čistih citatov (CI): 0]
2. VUČKO MIKLAVČIČ, Ilonka, MILAKIĆ-SNOJ, Zvezdana, MLAKAR, Janez, PREGELJ, Peter. Validation of the Slovenian version of hospital anxiety and depression scale in female cancer patients. *Psychiatria Danubina*, ISSN 0353-5053, 2008, vol. 20, no. 2, str. 148-152. [COBISS.SI-ID [24458457](#)], [JCR, SNIP, WoS do 14. 10. 2015: št. citatov (TC): 6, čistih citatov (CI): 4, Scopus do 8. 6. 2015: št. citatov (TC): 6, čistih citatov (CI): 4]
3. RAKUŠA, Martin, GRANDA, Gal, KOGOJ, Aleš, MLAKAR, Janez, VODUŠEK, David B. Mini-mental state examination : standardization and validation for the elderly Slovenian population. *European journal of neurology*, ISSN 1351-5101, 2006, letn. 13, str. 141-145. [COBISS.SI-ID [21239001](#)], [JCR, SNIP, WoS do 10. 2. 2015: št. citatov (TC):

11, čistih citatov (CI): 10, [Scopus](#) do 10. 1. 2015: št. citatov (TC): 14, čistih citatov (CI): 12]

4. AVBERŠEK, Andreja, BLATNIK, Olga, JENSTERLE, Jože, MLAKAR, Janez, VODUŠEK, David B. Uspešnost preizkusa risanja ure pri nedementnih slovenskih starostnikih z različno izobrazbo = Clock-drawing test in non-demented Slovene elderly people with different levels of education. *Zdravniški vestnik*, ISSN 1318-0347. [Tiskana izd.], april 2005, letn. 74, št. 4, str. 221-225. [COBISS.SI-ID [19253977](#)]
5. KOGOJ, Aleš, MLAKAR, Janez, JENSTERLE, Jože, VODUŠEK, David B. Development of verbal and non-verbal functions after an early brain trauma. *Neurology, psychiatry & brain research*, ISSN 0941-9500, 2004, letn. 11, str. 127-132. [COBISS.SI-ID [19194329](#)], [JCR, SNIP, WoS do 7. 6. 2006: št. citatov (TC): 0, čistih citatov (CI): 0, [Scopus](#) do 2. 2. 2011: št. citatov (TC): 0, čistih citatov (CI): 0]
6. GRANDA, Gal, MLAKAR, Janez, VODUŠEK, David B. Kratek preizkus spoznavnih sposobnosti - umerjanje pri preiskovancih, starih od 55 do 75 let (I) = The Slovene version of mini mental state examination - standardization on volunteers from 55 to 75 years old (I). *Zdravniški vestnik*, ISSN 1318-0347. [Tiskana izd.], oktober 2003, letn. 72, št. 10, str. 575-581. [COBISS.SI-ID [17095385](#)]
7. JENSTERLE, Jože, MLAKAR, Janez, VODUŠEK, David B., FRITH, Chris D. Disorganisation in schizophrenia need not result from a failure to inhibit dominant response tendencies. *Cognitive neuropsychiatry*, ISSN 1354-6805, May 2000, letn. 5, št. 2, str. 105-121. [COBISS.SI-ID [11364313](#)], [SNIP, [Scopus](#) do 21. 3. 2014: št. citatov (TC): 9, čistih citatov (CI): 8]
8. LIČINA, Milan, MLAKAR, Janez, TRTNIK-SNOJ, Mihaela. Dolgoletna zasledovalna študija zdravstvenega in psihičnega stanja žensk v rodnem obdobju. *Viceversa*, ISSN 1318-5764, 1996, št. 15, str. 55-65. [COBISS.SI-ID [5119961](#)]
9. MLAKAR, Janez, JENSTERLE, Jože, FRITH, C... D. Central monitoring deficiency and schizophrenic symptoms. *Psychological medicine*, ISSN 0033-2917, 1994, let. 24, št. 3, str. 557-564. [COBISS.SI-ID [2348505](#)], [JCR, SNIP, WoS do 23. 2. 2016: št. citatov (TC): 76, čistih citatov (CI): 76, [Scopus](#) do 23. 10. 2016: št. citatov (TC): 96, čistih citatov (CI): 95]
10. LIČINA, Milan, JENSTERLE, Jože, MLAKAR, Janez, ČUK, Miran, CERAR, Matko-Vasili. Incidenca poporodne depresivnosti v povezavi s psihosocialnimi dejavniki = Incidence of puerperal depression related to psychosocial factors. *Zdravstveni vestnik*, ISSN 0350-0063, 1987, letn. 56, št. 10, str. 369-372. [COBISS.SI-ID [3081177](#)], [WoS do 17. 1. 2013: št. citatov (TC): 2, čistih citatov (CI): 2]
11. MLAKAR, Janez. Kognitivno nevropsihološko raziskovanje psihiatrične simptomatike. *Viceversa*, ISSN 1318-5764, september 2000, št. 30, str. 59-64. [COBISS.SI-ID [12611801](#)]
12. MLAKAR, Janez, LIČINA, Milan, JENSTERLE, Jože, TRTNIK-SNOJ, Mihaela, STANIČ, Janja, ŠTRUS, Franci, ZALAR, Bojan, PATERNOSTER, Mira. Psihosocialni dejavniki poporodne depresivnosti. *Zdravstveni vestnik*, ISSN 0350-0063, 1991, letn. 60, št. 3, str. 129-130. [COBISS.SI-ID [23052034](#)], [WoS do 14. 10. 2015: št. citatov (TC): 2, čistih citatov (CI): 2]
13. JENSTERLE, Jože, LIČINA, Milan, MLAKAR, Janez. Depresivnost v poporodnem obdobju = Depression in the postpartum period. *Zdravstveni vestnik*, ISSN 0350-0063, 1987, letn. 56, št. 6, str. 247-249. [COBISS.SI-ID [3008985](#)], [WoS do 17. 1. 2013: št. citatov (TC): 2, čistih citatov (CI): 2]
14. JENSTERLE, Jože, MLAKAR, Janez. RO-P strokovno izpopolnjevanje : primer: psihodiagnostična obravnava borderline psihopatologije. *Bilten*, 1984, št. 2, str. 46-56. [COBISS.SI-ID [14158041](#)]